

Το αυγό του Κολόμβου

09/Σεπ/2019 00:05

Του Χρήστου Χωμενίδη

"Δεν θέλω προσκομίσει γλαύκα εις Αθήνας. Θέλω όμως προσκομίσει το αυγό του Κολόμβου..."

Έτσι ξεκίνησε μια ομιλία του το 1959 ο Σπύρος Τυπάλδος, ένας από τους πρωτεργάτες του ελληνικού τουρισμού. Την ίδια ακριβώς εναρκτήρια φράση θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιήσει χθες στη Θεσσαλονίκη ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

Κομίζω γλαύκα -κουκουβάγια- στην Αθήνα σημαίνει παρουσιάζω σαν καινούργιο, πρωτοποριακό κάτι το εντελώς τετριμμένο και παρωχημένο.

Ό,τι ακριβώς έπραττε ο Σύριζα αφότου, με το ξέσπασμα της κρίσης, μεταλλάχθηκε σε παράταξη της λαϊκίστικης Αριστεράς. Κυρίως δε από τον καιρό που για να κυβερνήσει συνεργάστηκε με την -ακόμα πιο λαϊκίστικη- απόφυση της Δεξιάς, τους αλησμόνητους ΑΝΕΛ. Φλόμωνε τους πολίτες με έωλα συνθήματα. Ξέθαβε από τα μπαούλα πότε τον ταμπουρά του Μακρυγιάννη, πότε το μαύρο σκουφί του Βελουχιώτη, πότε το ζιβάνγκο του Ανδρέα Παπανδρέου και τα συνδύαζε όπως-όπως, απευθυνόμενος στο θυμικό της κοινωνίας. Στην πράξη έδινε ρεσιτάλ τζάμπα μαγκιάς, ώσπου να φτάσει στο χείλος του γκρεμού. Τότε, χειροκροτούμενος από το "νεοφιλελεύθερο διευθυντήριο της Ευρώπη", έκανε την κοσμοϊστορική kolotumba. Η χώρα γλύτωσε τα χείριστα, το τρίτο μνημόνιο εφαρμόστηκε με θρησκευτική ευλάβεια και ο Αλέξης Τσίπρας κόλλησε ένσημα πρωθυπουργού για τεσσεράμισι χρόνια...

Όταν επιστρέφοντας από τα θρυλικά του ταξίδια ο Χριστόφορος Κολόμβος βρέθηκε σε ένα εορταστικό δείπνο, οι συνδαιτημόνες -με σκωπτικό ύφος- προκάλεσαν τον δαιμόνιο θαλασσοπόρο να στήσει όρθιο ένα βραστό αυγό, πράγμα που τους φαινόταν αδύνατον. Ο Κολόμβος χαμογέλασε. Έσπασε τη μία του άκρη και το αυγό στρογγυλοκάθισε στον κώλο του. "Λίγο μυαλό αρκούσε!" τους είπε.

Το ανάλογο επιχειρεί ο Κυριάκος Μητσοτάκης από τη μέρα που εγκαταστάθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου. Μειώνει την εξοντωτική φορολογία, εργάζεται για να άρει τα γραφειοκρατικά εμπόδια, για

να διαμορφώσει σταδιακά ένα περιβάλλον ελκυστικό σε ξένους και σε εγχώριους επενδυτές. Η κεντρική του ιδέα είναι απλή, ο σκοπός του προφανής: Να μοχλευτεί η αγορά. Να θερμανθεί η οικονομία. Να μπει μπροστά η παραγωγική μηχανή. Να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης.

Δεν θα μπορούσαμε καν να χαρακτηρίσουμε τη ραχοκοκαλιά της πολιτικής του ως δεξιά ή ως αριστερή. Τα επιμέρους μέτρα που θα λάβει θα δείξουν εάν μεροληπτεί προς τους "έχοντες και κατέχοντες" ή εάν -όπως τόνισε και στην ομιλία του στην Έκθεση- τον νοιάζει ο κόσμος του μόχθου, όσοι ιδρώνουν για να εξασφαλίζουν τα προς το ζην.

Έχειπιθανότητες να σταθεί το αυγό του Κυριάκου; Όλα δείχνουν πως έχει. Εφόσον τα όποιες λογής συμφέροντα δεν λοξοδρομήσουν ή δεν διαβρώσουν εκ των έσω την κυβέρνηση, εφόσον δεν μάς πέσει στο κεφάλι -μόλις που αρχίζουμε να το σηκώνουμε- μια διεθνής οικονομική κρίση, η χώρα θα πάει πρίμα.

Πόσοπρίμα; Αυτό ακριβώς το ερώτημα θα όφειλε να μάς απασχολεί. Όχι επειδή έχουμε προεξοφλήσει την επιτυχία του Μητσοτάκη και μάς έχει ανοίξει η όρεξη. Αλλά διότι με γνώμονα τον τελικό στόχο χαράζει κανείς την πορεία του.

Μάzarκεί η Ελλάδα το 2023 να είναι μια καλούτσικα συγκερασμένη χώρα, μέτριας έκτασης, πληθυσμού και ακτινοβολίας; Δεδομένων των όσων περάσαμε κατά την τελευταία δεκαετία, θα έπρεπε να απαντήσουμε καταφατικά. Στο κάτω-κάτω στη νοτιοανατολική Μεσόγειο βρισκόμαστε. Στη γειτονιά μας είναι η Συρία που σπαράσσεται, οι απέναντί μας ζουν υπό τη δεσποτεία του Ερντογάν, στα πόδια μας κείνται τα απομεινάρια της Λιβύης... Δεν μάς αρκεί εντούτοις. Και καλώς δεν μάς αρκεί.

Όπουκαι αν παραθερίσατε φέτος θα ακούσατε τα παράπονα των ντόπιων για την κάμψη του τουρισμού. Και την ερμηνεία τους. "Η αγορά τής Τουρκίας ξανάνοιξε, καθώς και της Αιγύπτου, οι τιμές εκεί είναι πολύ χαμηλότερες, για ποιό λόγο συνεπώς να έρθουν οι ξένοι σε εμάς;" "Δεν διαθέτει δηλαδή η πατρίδα μας κάποιο ακαταμάχητο πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της;" είναι το προφανές ερώτημα. Διότι εάν δεν διαθέτει, τότε είναι καταδικασμένη σε χαμηλές πτήσεις. Καθλωμένη στο πεδίο της φτήνιας.

Δενπροτείνω ως λύση το να γεμίσουν οι παραλίες μας με υπερπολυτελείς μονάδες οι οποίες θα προσελκύουν παραφουσκωμένα πορτοφόλια. Ούτε καν αναφέρομαι αποκλειστικά στον τουρισμό. Λέω ότι η Ελλάδα πρέπει να αποκτήσει επειγόντως μια νέα, ακτινοβόλα, ταυτότητα. Μιά απολύτως διακριτή και ελκυστική θέση στον παγκόσμιο χάρτη. Ό,τι για τελευταία φορά συνέβη μεταξύ 1955 και 1965, με τον Καβάφη, τον Σεφέρη και τον Καζαντζάκη, με το λαϊκό τραγούδι, με τις ταινίες που γυρίζονταν εδώ και έκαναν διεθνή καριέρα. Ό,τι μόλις έπαψε να αιμοδοτείται με έμπνευση εκφυλίστηκε σε *syrtaki dance* και σε *greek kamaki*. Ό,τι επιχειρήθηκε να επαναληφθεί το 2004 με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, τέλειωσε -φευ- την επαύριον τής λήξης τους.

Λέωότι πρέπει να επανεφεύρουμε τη χώρα μας, επανεφευρίσκοντας μαζί και τους εαυτούς μας.

Υπάρχεισυνταγή; Προφανώς όχι – το ταλέντο φυτρώνει ιδίως εκεί που δεν το σπέρνεις. Είναι

ζήτημα κυβερνητικής πολιτικής; Μονάχα στον βαθμό που οι κυβερνώντες θα αντιληφθούν και θα ενθαρρύνουν ό,τι ήδη θα συμβαίνει στην κοινωνία.

Τα δείγματα πάντως που μέχρι στιγμής μάς έχουν δώσει προς αυτήν την κατεύθυνση δεν είναι θετικά. Ούτε τα Μάρμαρα -αν ποτέ επιστρέφονταν- θα λειτουργούσαν ως καταλύτης. Ούτε το να εμφυσήσεις στα σχολικά βιβλία πνεύμα πατριωτικότερο θα δώσει σε κανέναν φτερά.

Κατιάλλο χρειάζεται. Κάτι το οποίο ο καθένας μας -ο καθένας μας κυριολεκτικά- οφείλει να συλλάβει και να κυοφορήσει. Ας αφήσουμε λοιπόν στον Κυριάκο το αυγό του Κολόμβου και ας γεννήσουμε εμείς αυτό το κάτι.

** Ο κ. Χρήστος Χωμενίδης είναι συγγραφέας*

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)